

פניני ביה"כ

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח" יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

נערך מספרו החדש של הרב שליט"א פניני בית לוי - חלק ב

לרכישת הספר חייגו | 0586666447 | 0507658052

מאמר הרב

ניצוד זונים לישועות מעל לטבע?

פרשת השבוע מתארת כיצד נשלח משה רבנו מאת הקדוש ברוך הוא לבני ישראל, להודיעם על גאלתם הקרובה: "וידבר משה בן אל בני ישראל, ולא שמעו אל משה, מקצרו רוח ומעבדה קשה" (שמות ו, ט). לעתים מגיע אדם למצב שבגלל היסטוריה והטרדות, הוא לא מוכן ולא מסוגל אפילו לשמוע. מיד לאחר מכן ממשיכה התורה: "וידבר ה' אל משה לאמר, בא דבר אל פרעה מלך מצרים, וישלח את בני ישראל מארצו". כעת מצוה הקדוש ברוך הוא את משה לדבר גם עם פרעה, אבל משה רבנו שואל: "הן בני ישראל לא שמעו אלי, ואיך ישמעני פרעה, ואני ערל שפתיים".

בדבריו תוהה משה רבנו, הרי כמו כל אדם, גם עם ישראל רוצים גאולה - אך אם הם לא שמעו, איך ישמע אלי פרעה והרי אני ערל שפתיים? שואלים המפרשים שאלה עצומה: איזה מין קל וחמר הוא זה, הרי הסבה שעם ישראל לא שמעו למשה היא בגלל קצר רוח מעבודה קשה, ולפרעה הרשע לא שיכת סבה זו של קצר רוח, מדוע אם כן שפרעה לא ישמע למשה רבנו? ישנו תרוץ של עקר שפתי חכמים האומר שמשה רבנו חשב שהסבה שבני ישראל לא שומעים בקולו היא בגלל שהוא ערל שפתיים ובגלל אותה סבה, גם פרעה לא ישמע לו. ולכן עונה לו הקדוש ברוך הוא, הסבה שהם לא שמעו לה היא כי הם עיפים וטרודים מהעבודה הקשה.

על כך אומר ה"באר מים חיים" יסוד עצום ומיוחד במינו. בתחילת דבריו אומר הרב שאדם שמתנהג בדרך הטבע, כלומר שכשטוב לו והכל מסתדר, הוא יתפלל ויעבד את ה', אבל אם לא מסתדר ויש לו קצת קשיים וטרדות, הוא יפחית בעבודת ה' ואף יהיה מסוגל לותר על תפלה ולמוד התורה, לאדם כזה הקדוש ברוך הוא לא ישפיע יותר ממה שקצוב ומגיע לו, ולמה? כי מי שמתנהג בדרך הטבע ואינו מוכן להקריב מעצמו, אומר לו הקדוש ברוך הוא, גם אני אתנהג אתך בדרך הטבע, ולא אתאמץ לעשות עבורך יותר ממה שמגיע לך.

אבל יש אדם, שגם כאשר קשה ויש לו סבל ויסורים, הוא עושה מעל לכחותיו ומעל לטבע, כלומר מעל למה שהיה מצפה ממנו על פי דרך העולם. הוא ימשיך לבוא לשיעור, וילמד תורה ויתפלל ואמנם זה קשה כי הוא סובל ובעל יסורים, אבל הוא מתאמץ ומשתדל לעשות מעל לדרך הטבע. לאחד כזה אומר הקדוש ברוך הוא, אתה עשית מעל לטבע, גם אני אעשה עבורך מעל לטבע, וגם מה שלא מגיע לך בדרך רגילה - אתה תקבל. כך מגיע למי שמתאמץ ועושה יותר ממה שהוא מסוגל.

לפי זה מסביר הרב הפלא ופלא, הקדוש ברוך הוא אומר למשה רבנו, אני מודע לכל הסבל והעבודה הקשה, ולכל מה שהמצרים מענים את בני ישראל, אבל חשבתו שלמרות זאת עם ישראל יעשו מעל לכחותיהם, שיאמינו וידעו שיש ה' וירצו לצאת מצרים, וכך למרות שאתה ערל שפתיים, פרעה היה שומע לך. מה הקשר? אם עם ישראל היו עושים

מעל לכחותיהם, למרות כל הסבל והצער, אז גם פרעה היה שומע למשה. ולמרות שלפי דרך הטבע לא היה צריך פרעה לשמוע מכיון שמשה רבנו ערל שפתיים, הקדוש ברוך הוא היה עושה עבורם מעל לטבע. אבל עכשיו כשעם ישראל לא מוכנים לעשות יותר מכפי כחם ולא שמעו למשה רבנו מקצרו רוח, לכן לפי דרך הטבע פרעה לא ישמע למשה. מבאור נפלא זה של ה"באר מים חיים" אנחנו למדים עד כמה האדם יכול להשיג דברים שלא מגיעים לו. לפעמים אדם יודע שהוא נסה את מזלו כמה וכמה פעמים ולא הצליח, ובכל זאת הוא רוצה לשכנע את הקדוש ברוך הוא שישפיע עליו מרוב טובו, כגון פרנסה טובה וישודך טוב, וכן בריאות או זרע קודש של קיימא. אבל עליו לדעת כיצד 'משכנעים' את הקדוש ברוך הוא, וזאת כשאדם עושה מעל לטבע ומעבר לכפי יכולתו וכך זוכה מהקדוש ברוך הוא להנהיג מעל לטבע, וראים זאת בחוש במקרים רבים.

לפני כשנתיים נפטרה אשה באשדוד. בעלה, מרדכי מושקוביץ מחסידות גור, מספר שאשתו חלתה ל"ע במחלה כארבע שנים לפני פטירתה. הם הלכו לרופא ממחה שאמר להם בצער שנשארו לה בסך הכל כששה שבועות לחיות, ואחרי זה אין סיכוי שתמשיך בחייה. בימינו לפי הממצאים הרפואיים ואפי המחלה, אין יותר מדי מה לעשות, ולא שהרופאים נותנים או לוקחים חיים, אבל זה מה שהיה לרופא לומר על פי הרפואה.

אמרה האשה: "יש לי בטוח חיים!" שאל אותה הרופא מה שישך פה בטוח? הרי יש פה מחלה וזאת תוחלת החיים על פי מצבך. ענתה האשה לרופא: "יש לי אמא סיעודית ואני מטפלת בה ומוסרת נפש בשביל זה, לכן אני יודעת שכל זמן שאני מטפלת באמי, זה בטוח חיים" בשבילי, ואני יודעת שלא יקרה לי שום דבר, הרי כתוב: "כפד את אביך ואת אמך, למען יארכון ימיה". לכן איני מפקדת מהמות. אתה אמנם אומר שעל פי הרפואה יש לי ששה שבועות, אבל הקדוש ברוך הוא מבטיח לי יותר, והיות ואני מוסרת נפש בשביל אמי, אני יודעת שהקדוש ברוך הוא ימן לי חיים".

כאמור, האשה הזאת נפטרה לפני כשנתיים, כלומר היא חיה עוד כארבע שנים מאז דווחו של הרופא. הרופא עצמו התקשר למשפחה ואמר להם: "ידעו לכם שאני אמנם לא שומר תורה ומצוות, אבל הנפטרת הזו עשתה לי בית ספר באמונה ולמדה אותי מה זה הקדוש ברוך הוא, כי לפי דרך הטבע היא לא הייתה אמונה לחיות יותר מששה שבועות".

מה קרה? ששה שבועות בדייק לפני שהיא נפטרה, אמא שלה נפטרה. ממש כאותם ששה שבועות שאמר לה הרופא, וזאת אומרת שכל אותם ארבע שנים שהיא טפלה באמא שלה ועשתה מעבר לכחותיה במסירות נפש של ממש למרות מצבה, הקדוש ברוך הוא נתן לה חיים, וזהו 'בטוח חיים' שהיה לה. ללמדנו שמי שעושה מעל לכחותיו, אומר לו הקדוש ברוך הוא, גם אני אעשה עבורך

לפעמים אדם יודע שהוא נסה את מזלו כמה וכמה פעמים ולא הצליח, ובכל זאת הוא רוצה לשכנע את הקדוש ברוך הוא שישפיע עליו מרוב טובו... אבל עליו לדעת כיצד 'משכנעים' את הקדוש ברוך הוא, וזאת כשאדם עושה מעל לטבע ומעבר לכפי יכולתו

המשך

בעמוד 3 <<

ע"פ לוח חיים לפי זמני ירושלים

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
16:30	17:42	18:18

לע"ו יצחק שם טוב בן שרה ז"ל

לע"ו שאול חי בן מרים ז"ל

לע"ו ישראל בן חביבה ז"ל

לע"ו רחל בת שושנה ע"ה

לע"ו דוד בן השאנה ז"ל

קבורה בהשגחה עליונה

בעולם הינו בהשגחה פרטית, ומה זכה אותו יהודי 'בנימין כהן' ששידדו מערכות הטבע על מנת לזכותו בקבורה בהר הזיתים?!

בדק בנו של הנפטר מיהו 'בנימין כהן' שהובא לקבורה בטעות, והתגלה הדבר המדהים הבא: אותו בנימין כהן היה אדם רווק, ירא שמיים ובעל מידות טובות, אשר מסר נפשו בשביל מצוה אחת - לשמח חתן וכלה. בכל פעם, כששמע על חתונה יהודית במרוקו, הוא היה מגיע לשמח את החתן והכלה בצורה מיוחדת ו'מרים' את כל החתונה. כאשר רצו החתן והכלה להודות לו ואף לשלם לו על מעשיו, הוא היה אומר לכל זוג: "כתוב

ת המעשה המדהים הבא סיפר מגיד המישרים, הרב גואל אלקריף שליט"א: היה זה לפני מספר שנים. 'בנימין כהן' - יהודי מבוגר הנמנה על הקהילה היהודית במרוקו, חלם כל חייו לזכות לעלות לארץ ישראל ולהתגורר בה, אלא שמצבו הבריאותי המורכב, משפחתו וכל עסקיו שהיו במרוקו, לא אפשרו לו לעשות את המהלך בקלות. מצבו הידרדר והוא נפטר לבית עולמו, כשהוא נטמן ונקבר בבית העלמין היהודי בעיר 'מקנס' שבמרוקו.

בנו, שהינו אדם עשיר גדול המתגורר בצרפת קיבל את הבשורה הקשה, והגיע ללוויה ולקבורה בעיר 'מקנס'. מיד בסיום השבעה, החליט בנו לעשות דבר גדול מאד לעילוי נשמת אביו: הוא החליט למלא את המשאלה הגדולה של אביו - לנסות להעלות את ארונו לארץ ישראל על מנת להיקבר בה. הוא שכר חברה מיוחדת המתעסקת בהעברת נפטרים יהודים בחו"ל אל ארץ הקודש, תוך כדי הקפדה על כל כללי ההלכה ושמירת כבוד המת. הוא שילם לחברה סכום גדול של \$100,000, בתקווה שיצליחו להשיג את כל האישורים מהממלכה המרוקאית ומהמשרדים בישראל. המהלך מצריך פעולות מורכבות עם אישורים אשר יכולים לארוך חודשים ארוכים.

הנה, בחסדי ה', תוך זמן קצר של שבועות בודדים, התקבל האישור למהלך - ניתן להעביר את קברו של 'בנימין כהן' ממרוקו לארץ ישראל. בנו העשיר, קנה חלקת קבר ב'הר הזיתים' בירושלים בסכום גדול, ונקבעה לווייה מיוחדת בארץ ישראל. הארון הגיע ארצה, כאשר הרבנים הראשיים לישראל ששמעו על המקרה מהבן, החליטו להגיע ללוויה, ודיברו בה על מעלת הבן שטרח להביא את קברו של אביו מחו"ל אל ארץ הקודש. עשרות אנשים ששמעו על הלווייה המיוחדת, השתתפו בלוויה, והמעמד היה מכובד ומרגש.

הקבורה הסתיימה, כשהבן הרגיש שמחה גדולה, שזכה למלא את משאלת ליבו של אביו. לאחר מספר חודשים, יהודי תושב ארץ ישראל שחזר מטיול במרוקו, פוגש את חברו העשיר, בנו של בנימין כהן ומספר לו בהתלהבות על הטיול המאורגן של קברות צדיקים שערך במרוקו. "טיילנו בשווקים ובמקומות העתיקים, ואפילו זכיתי לפקוד את בית העלמין היהודי במקנס, ובין כל קברי הצדיקים ראיתי את קברו של אביך, והתפללתי על קברו".

על מה אתה מדבר?!", ענה לו הבן העשיר, "לפני כמה חודשים העלנו את קברו של אבי ממקנס שבמרוקו הישר להר הזיתים בארץ ישראל". "אני לא מבין על מה אתה מדבר", השיבו החבר, "אני בעצמי עמדתי על קבר אביך והתפללתי בו". הבן התבלבל לחלוטין, והחליט לבדוק זאת בעצמו. הוא רכש כרטיס טיסה ועשה את דרכו אל בית העלמין ב'מקנס' שבמרוקו, על מנת לצפות בדברים בעצמו.

הוא הגיע אל בית הקברות וכמעט התעלף... אל מול עיניו הוא רואה את הקבר של אביו עומד בשלמותו עם המצבה. הוא פנה מיד אל החברא קדישא במרוקו וזעק את נפשו: "התקבלו כל האישורים, שולם הסכום המלא, ואף נערכה לווייה גדולה בהר הזיתים, וכיצד יתכן כי מול עיני עומד קברו של אבי?! ובכלל, מי הנפטר שהובא לקבר ישראל בהר הזיתים אם לא אבי?! האם שיקרתם עליי?!". הדבר גרם לזעזוע עמוק בחברא-קדישא שהחלו בבדיקה מהירה. "אנו מצטערים מאד", אמרו בחברא-קדישא, "אך לפי כל המסמכים שבידינו אכן העברנו את 'בנימין כהן' מקברו אל ארץ ישראל, והינן מוזמן להגיע אל המיקום המדויק של הקבר שיצא מכלל שימוש".

הם הגיעו אל חלקת הקבורה ממנה הוצא הנפטר, והתגלתה התגלית המרעישת: ישנו יהודי נוסף הקבור בבית העלמין שב'מקנס' במרוקו, אשר אף הוא נושא את השם 'בנימין כהן' - והוא היהודי שהוצא מקברו, ונקבר ברוב כבוד בהר הזיתים בירושלים בלווייה מכובדת עם הרבנים הראשיים. ההלם והזעזוע היו גדולים ונוראים. דבר ראשון שעשה הבן, היה להשיג אישורים חדשים ולקנות חלקת קבר חדשה בהר הזיתים. הוא שילם שוב סכום עתק של מאות אלפי שקלים, והפעם פיקח בעצמו על הוצאת אביו מקברו והבאתו להר הזיתים בירושלים. הפעם היתה זו לווייה צנועה ומצומצמת, אך כעת, שמח הבן שזכה להביא את אביו לקבורה - באמת.

אלא, שכל מי ששמע מהטעות הנוראה, לא הבין מדוע גלגלו משמיים כדבר הזה... מדוע זכה יהודי אחר בשם 'בנימין כהן' לקבורה בארץ ישראל ברוב כבוד ובמעמד הרבנים הראשיים, אחר השגת אישורים מורכבים ובדמים מרובים?! הרי כל הנעשה

כאשר הרבנים הראשיים לישראל ששמעו על המקרה מהבן, החליטו להגיע ללוויה, ודיברו בה על מעלת הבן שטרח להביא את קברו של אביו מחו"ל אל ארץ הקודש. עשרות אנשים ששמעו על הלווייה המיוחדת

כי כל המשמח חתן וכלה - כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים. ולכן, התשלום שאני מבקש הוא - שתברכו אותי שאזכה, אחר 120 להיקבר בהר הזיתים בירושלים, כדי שאזכה לראות כמה חורבות זכיתי לבנות ע"י שמחת חתן וכלה".

כך היה מבקש בכל חתונה שבא לשמח בהתנדבות גמורה. בני משפחתו וחבריו היו צוחקים עליו: "תפסיק לבקש בקשות כאלו - הינך רווק, עני מרוד ממרוקו, וכדי לזכות להיקבר בהר הזיתים בירושלים, הינך צריך ניסים רבים והון תועפות של כסף". אך הוא סירב להקשיב להם ואמר: "בטוחני בבוראי, כי זכות המצווה של שמחת חתן וכלה, ידא לי ה' ביום מן הימים שאסיים את שליחותי בעולם הזה, ויביאני לקבורה מכובדת בארץ ישראל". וכך המשיך לשמח חתן וכלה ולבקש את אותה ברכה, עד שנפטר לבית עולמו בעיר 'מקנס' שבמרוקו.

כעת, להוציא את קברו ממרוקו לארץ ישראל, הינו בגדר נס מעל הטבע ולא הגיוני, אך אין דבר שיכול לעצור את הקב"ה. "רבות מחשבות בלב איש - ועצת ה' היא תקום", ובפרט אם הושקעו כל כך הרבה תפילות מתוך שמחה של מצוה ברצון זה. והנה, הביטחון של אותו יהודי, השמחה הגדולה בקיום המצוה, והתפילות הרבות של החתנים והכלות - עשו את הבלתי יאומן, וגרמו לבלבול גדול של חברא קדישא להוציא את הנפטר הלא נכון מקברו, אחר מתן אישורים מורכבים ומאות אלפי שקלים, כולל קבורה מכובדת בלווייה הרבנים הראשיים לישראל.

ראו עד היכן מגיעה כוחה של אמונה וביטחון בה', כנגד כל הסיכויים! אם אדם תלוי בבורא עולם ויודע שהוא הרופא לכל המחלות, הוא השדכן הגדול בעולם, הוא היחיד שיכול לזכות זוגות בילדים, והוא השולט בכל הפרנסה - אתה לא דואג ולא נלחץ מאף בעיה, גדולה אשר תהיה. וזאת מפני שהעולם מונהג לחלוטין בהשגחה פרטית של ה' יתברך. אין כאן בני אדם הקובעים משהו, הכל רק כהצגה מן השפה ולחוץ, אך 'הוא אמר ויהי, הוא ציוה ויעמוד'.

כך מוצאים אנו בפרשת השבוע, כאשר הקב"ה מבקש ממשה רבינו שילך לישראל ויאמר להם, שהקב"ה עתיד לגאול אותם, ו'וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים, וַיִּדְעֶתְם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם, הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם" (שמות ו, ז), ואומר אור החיים הקדוש, "ירצה לומר להם שישגיחו להכיר מידות א-לקיכם, כי א-ל רחום ה' א-להיכם", וכן בסוף הפרשה הקודמת אומר הקב"ה למשה שיאמר להם, "אֲהַיְהֶה אֲשֶׁר אֲהַיְהֶה" (שמות ג, יד), שהקב"ה יהיה איתם בצרה זו ובכל צרה אחרת, ויהודי המרגיש שה' יתברך נמצא איתו בכל צעד ושעל, ומתוך כך פונה אליו יתברך, בודאי שיזכה לרחמי שמיים.

- לע"נ שמעון שטרית בן מסעודה ז"ל
- לע"נ אברהם אבוהרון בן ג'נינה ז"ל
- לע"נ רפאל פואה בן רוזה ז"ל
- לע"נ בנימין בן טאוס ז"ל
- לע"נ אסתר בת חנה ז"ל
- לע"נ הרבנית חסיה ליליאן בת סוליקה ע"ה
- לע"נ עמנואל בן יקוט ז"ל

מה שלא מגיע לה, וכך ראו עינינו.

ספר אברך ספור שְקָרָה לפני עֶשְׂרֵי שָׁנִים. הוא מספר שבזמן לימודיו בפְּחָחוּר בִּישִׁיבַת "בְּאֵי הַתְּלִמּוּד", הוא הִיָּה הוֹלֵךְ בְּכָל לַיְל שְׁבַת לְלִמּוּד עִם חֲבֵרוֹתָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת 'עֲזָרָא הַסּוֹפֵר' בְּרַחֲב הַתּוֹרִים בִּירוּשָׁלַיִם, וְהָיָה לָהֶם לְמוּד קְבוּעַ מִדֵּי שְׁבַת, מִהַשְׁעוֹת הַקְּטָנוֹת שֶׁל הַלַּיְלָה עַד לַנֶּחֱמָה. הַסּוֹפֵר שֶׁלְפָנָיו חָלַל לְאַחַר שְׁאֲבִיו נִפְטָר בְּקִצּוֹר יָמִים וְשָׁנִים, עוֹד לִפְנֵי גֵיל חֲמִישִׁים, עֵקֶב מַחְלַה וְיִסּוּרִים קָשִׁים.

בְּאִתּוֹ עָרַב שְׁבַת, כְּאֵחֵד עֶשְׂרֵי חֲדָשִׁים לְאַחַר פְּטִירַת אָבִיו, אוֹתוֹ בַּחֲזוֹר יְשִׁיבָה הָיָה עֵיף לְאַחַר הַקְּדוּשָׁה וְהַחֲלִיט לִנְחֵחַ עַד הַשְּׁעָה אַחַת בַּלַּיְלָה. בְּשְׁעָה זוֹ קָם, לְמִרְוֵת הַעֲיָפוֹת הַרְבֵּה, וְהִלָּךְ לְכוּן בֵּית הַכְּנֶסֶת עֲזָרָא הַסּוֹפֵר. לְפִתְעָה הוּא הִבְחִין בַּבְּחֹר צְעִיר, שְׁכָלֵל לֹא הִיָּתָה לוֹ חֻזֵּת דְתִית. אוֹתוֹ בַּחֲזוֹר צְעִיר רָץ מִתְחִלָּת הַרְחוּב וְנִעְמַד לִיד בֵּית הַכְּנֶסֶת. הוּא הִבְחִין בַּבְּחֹר הַיְשִׁיבָה וְשָׁאֵל: "הָאֵם פֹּה זֶה בֵּית כְּנֶסֶת?" "כֵּן", הִשִּׁיב לוֹ. "הָאֵם אֶפְשָׁר לְהַכְּנֵס לְפָה?" שָׁאֵל הַבְּחֹר הַצְּעִיר. "כֵּן", הִשִּׁיב לוֹ מִיָּדְעֵנוּ, וְתוֹךְ כְּדִי דַבְּרָה שְׁאֵל אוֹתוֹ מֵהַ פֶּשֶׁר הַרְצִיחָה לְפָה. הִשִּׁיב לוֹ הַבְּחֹר הַצְּעִיר: "הִיָּתָה עִם חֲבֵרוֹת עֲבָרָנִים, שֶׁהִתְכַּחֲחוּ עַל דַּבְּרָה מֵהוּ, וְכַעַת הֵם מְחַפְּשִׁים אוֹתִי וְרוֹצִים לְהַכּוֹת אוֹתִי מִכּוֹת נִמְרָצוֹת. אֲנִי חָיִב לְהִתְחַבֵּא וּמְחַפֵּשׂ מְחֻסָּה."

בְּסִיוֵם דְּבָרָיו נִכְנָסוּ שְׁנֵיהֶם לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְהָנָה בַּחֲזוֹר הַיְשִׁיבָה רוֹאָה שֶׁהַחֲבֵרוֹתָא שְׁלוֹ עוֹד לֹא הִגִּיעַ. הוּא הִתְלַבֵּט הָאֵם לְהַשְׁאֵר אוֹ לְחַזֵּר לְבֵיתוֹ, אָבֵל בְּדַבָּר חָשַׁב עַל אוֹתוֹ בַּחֲזוֹר מְסָכֵן, שֶׁכְּנָרְאָה מֵעוֹלָם לֹא טַעַם אֶת טַעְמָה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְלִכֵּן פָּנָה אֵלָיו וְאָמַר לוֹ: "אַתָּה נִרְאָה מְסָכֵן, וְעַכְשָׁיו כְּלָם רוֹדְפִים אַחֲרָיָה, הָאֵם תְּרָצָה לְשָׁבַת וּלְלִמּוּד אִתִּי?" הַבְּחֹר הַצְּעִיר הִשִּׁיב בְּשִׁלְיָה וְאָמַר: "פֶּעַם רַאשׁוֹנָה שְׁאֲנִי נִמְצָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְאֶפְּלוּ לֹא יוֹדַע מֵהוּ לְלִמּוּד."

אוֹתוֹ בַּחֲזוֹר יְשִׁיבָה הָיָה עֵיף מְאֹד וְהִרְגִישׁ שְׁאִין לוֹ כְּחוֹת, אָבֵל בְּכָל אֶפֶן הַחֲלִיט לְהִתְאַמֵּץ וְלֹא לְוַתֵּר לְבַחֲזוֹר הַמְּסָכֵן הַזֶּה. הוּא דַּחֲקָה בּוֹ וְאָמַר: "בּוֹא נִלְמַד בִּיחַד עַל פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעָה, עִם סְפוּרִים וּמְדַרְשִׁים יָפִים, חָבֵל שֶׁתִּצָּא מִפֹּה וְתִסְתַּבֵּב בְּרַחֲבוֹתוֹ. מִי יוֹדַע מֵהוּ יִקְרָה אִם יִתְפַּסּוּ אוֹתָהּ." אוֹתוֹ בַּחֲזוֹר מְסָכֵן הַסְּכִים, וְהֵם יִשְׁבּוּ וְלִמְדוּ יַחַד בְּמִשְׁךְ שְׁעָה וַחֲצִי. הוּא כָּל כֵּךְ נִהְנָה וְהִרְגִישׁ מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא, זֶה הַפֶּעַם הַרַאשׁוֹנָה שֶׁהוּא טוֹעֵם אֶת טַעַם

הַלְמוּד, וְרַק בְּסִבִּיבוֹת הַשְּׁעָה שְׁלוֹשׁ לִפְנוֹת בְּקָר הוּא יֵצֵא לְדַרְכוֹ לְבֵיתוֹ כְּדֵי שֶׁהַתּוֹרִים שְׁלוֹ לֹא יִדְאָגוּ לוֹ. אוֹתוֹ בַּחֲזוֹר יְשִׁיבָה חָזָר לְיְשִׁיבָה וְהִלָּךְ לִישוֹן עַד הַנֶּחֱמָה. בְּזִמַּן שֶׁנֶּחֱדָם, הוֹפִיעַ מִיַּד אָבִיו בְּחִלּוֹמוֹ בְּאֶפֶן בְּרוּר וּבְצוּרָה בְּהִרְהָ וְאָמַר לוֹ: "תּוֹדָה רְבָה, עֲשִׂיתָ מַעֲשָׂה גְדוֹל כָּל כֵּךְ בְּזִמַּן שֶׁיִּשְׁבַּת וְלִמְדָתָ עִם הַבְּחֹר הַמְּסָכֵן הַזֶּה, וְכַעַת זֶה הַפֶּעַם הַרַאשׁוֹנָה שֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתִי לְיְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה בְּשְׁבַת קוֹדֶשׁ." אָמַנְם אָבִיו הָיָה בְּחִיָּו אָדָם עוֹבֵד, פְּקִיד בְּמִשְׁרָד הַפְּנִים, אָבֵל הָיָה צְדִיק וְהָיָה לְמוּד בְּכָל בְּקָר, וּבְכָל עָרַב הִיָּתָה לוֹ קְבִיעוֹת בְּלִמּוּד וְשִׁעוּרֵי תּוֹרָה. הוּא הוֹסִיף וְאָמַר לְבָנוֹ: "כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לְבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה, אָמַרוּ לִי שְׁאֲנִי יָכוֹל לְהִיּוֹת בְּגֵן עֵדוֹ, אָבֵל שְׁאֵל אַכְּנֵס לְיְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה בְּשְׁבַת, כִּי הָיָה לִי אַחִים מְחַלְלֵי שְׁבַת שְׁאֵל הַשְּׁפַעְתִּי עֲלֵיהֶם."

הַמְּשִׁיךְ אָבִיו לְהַסְבִּיר לְבָנוֹ בְּחִלּוֹם: "וּמִדּוּעַ לֹא דַבַּרְתִּי אִתְּךָ? כִּי יֹדַעְתִּי שֶׁהֵם לֹא יִשְׁמָעוּ לִי. אָבֵל בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה לֹא מְקַבְּלִים תְּרוּץ כְּזֶה, אִין דַּבְּרָה כְּזֶה לֹא יִשְׁמָעוּ. גִּעְרוּ בִּי: 'לְמָה לֹא נִסִּיתָ לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם?' וְגַזְרוּ אֶת דִּינִי שְׁאֵל לְהַכְּנֵס לְיְשִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה בְּשְׁבַת, וְהָיָה לִי צַעַר גְּדוֹל וְעִגְמַת נָפֶשׁ. זֶה כִּכָּר אַחַד עֶשְׂרֵי חֲדָשִׁים שְׁכָלֵם וְכַנְסִים וְנִהְיִים מִזִּיו הַשְּׁכִינָה, וְאֲנִי נִשְׂאָר בְּצַד, אָבֵל בְּרַגַע שֶׁלְמַדְתָּ עִם הַבְּחֹר הַזֶּה בְּשְׁבַת קוֹדֶשׁ, מִיַּד קָרָאוּ לִי וְאָמַרוּ: 'עַכְשָׁיו אֵתָה נִכְנָס לְיְשִׁיבָתוֹ שֶׁל הַרְמַב"ם', וְנִמְעַתָּה יֵשׁ לִי נַחַת וְשִׂמְחָה גְדוֹלָה! אֵתָה עֲשִׂיתָ מַעַל לְכַחַךְ וּמַעַל לְטַבֵּעַ, וּמִיַּד אָמַרוּ לִי בְּשָׂמִים, שְׁגַם אִתִּי יְנַהֲגוּ לְפָנִים מְשׁוּרָת הַדִּין."

כֵּךְ מְתַנַּהֵל הָעוֹלָם. אָדָם שְׁאֹמֵר אַעֲשֶׂה מֵהוּ שְׁאֲנִי יָכוֹל, אָבֵל יוֹתֵר מִזֶּה אֲנִי לֹא מְתַאֲמֵץ, וְלִשְׁעוֹר תּוֹרָה אָבֵא רַק אִם הַכֵּל יִסְתַּדֵּר, וְכֵן בְּעֲשִׂיתָ חֶסֶד וּבְנִשְׂאָר מִצְוּוֹת, עוֹשֶׂה רַק כְּשֶׁזֶה מְסַתַּדֵּר, אֹמֵר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּאוֹתוֹ הֶאֱפִין אֲנִי אָנָּה אֶתָּה. מֵה שְׁמִיעַ עַלְךָ תְּקַבֵּל, אָבֵל יוֹתֵר מְכֹךְ לֹא תְקַבֵּל. זֹאת הַהִנְהָגָה עִם אֲנִישֵׁים כְּאֵלוֹ חֶסֶד וְשִׁלּוֹם, אָבֵל יוֹדֵי שֶׁכָּל אֶחָד רוֹצֵה לְקַבֵּל מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמֵה שְׁיֹתֵר שְׁפַע. יוֹדֵי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְתוּחָה וְהוּא יָכוֹל לְהַעֲנִיק לְנוּ חַיִּים מְאֻשְׁרִים וְלִתֵּת לְנוּ מִיָּד הַרוּחָה עַד בְּלִי דִי, וְזֹאת אִם נַעֲשֶׂה הַשְּׁתַּדְּלוֹת וְנִכָּל דַּבְּרַ שְׁנוֹכַל נִמְסֵר נַפְשׁ, וְגַם כְּשֶׁקָּשָׁה וּכְשֶׁאֲנָחֵנוּ לֹא חִיָּבִים נַעֲשֶׂה מַעַל לְטַבֵּעַ, וְאֵל יִשְׁפִיעַ עֲלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרוּב חֶסֶדְיוֹ, וְנִזְכָּה בְּעַזְרַת ה' לְאֶשֶׁר וְעֵשֶׂר וְשִׂמְחָה אֲמִיתִית.

בְּרַכַּת שְׁבַת שְׁלוֹם, הַרְבֵּה אַבְרָהָם עֲטִיָּה

קנייני התורה

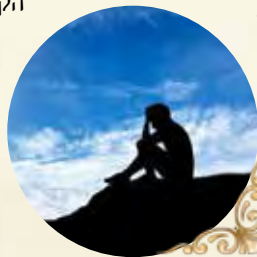
קניין "לא" – אוהב את המקום

המצודת דוד על משלי (משלי טו, ל) מפרש: "אין שמחה כהתרת הספקות". מכירים את זה שאתם מחכים לבשורה כלשהי אך הכל עדיין בגדר "ספק"? אתם מתחננים לקבל סוף סוף תשובה, אפילו שלילית, רק שתגיע תשובה! נסו לתאר לעצמכם איך מרגיש מישהו שאיש עולם תחתון מאיים עליו לבוא עמו חשבון, ואינו יודע מה יעלה בגורלו או גורל משפחתו? או איך מרגישים שנה ושלושה חודשים הווי החטופים שעדיין לא נודע מה עלה בגורלם, מי יכול לתפקד בצורה כזו? האדם חסר הוודאות חי במציאות שלא מאפשרת תפקוד נורמלי. קשה מאוד לשמור על שגרת חיי היום יום.

ואמנם, כבר בתורה מופיע סיפור כזה, שספקו נמשך לא שנה, ולא שנתיים, אלא 36 שנים. יעקב אבינו בורח מעשו אחיו. עשו, מפגין שמאלני בכיר בארגון "אחים לזנוק", כבר שתה עליו כוס תנחומים (ב"ד, סו, ט), שולח אחריו (רש"י על בראשית כט, יא) את בנו אליפז שמרוקנו מכל מיטלטלין וממון זולת מקל הליכתו. יעקב יודע שעשו מתכנן לו אירוע פח"ע ברגע שישבו הביתה, אך הוא לא מתאר לעצמו שעשו ירדוף אותו גם בחו"ל.

במדרש (אוצר המדרשים) מובא, שעשו שלח אחרי יעקב עוד שכי חרב, פעיל בארגון הטרור "קפלן", בשם 'אחי' שחיפש אחרי יעקב ולא מצאו, עד שנודע ליעקב שהוא בעקבותיו ואז התפלל לפני שובו (בראשית לב, יב): "הֲצִילַנִי נָא מִיַּד אָחִי". בהרן יעקב נאבק במחשבות מה אם עשו ישלח עוד מתנקש? מי יודע מה יקרה במפגש הגורלי מול עשו בשווי ארצה? הספקות פוקדים אותו יום יום ללא רחם, ואף על פי כן, הוא עמל ועובד את ה' יומם ולילה!

במשך 14 שנים בבית מדרשם של שם ועבר, ותהילים בשמירה על צאן לבן שנא' (בראשית לא, מ) וְיִתְדַד שְׁנֵתִי מֵעֵינֵי. איש תם יושב

איך מרגישים שנה ושלושה חודשים הווי החטופים שעדיין לא נודע מה עלה בגורלם, מי יכול לתפקד בצורה כזו? האדם חסר הוודאות חי במציאות שלא מאפשרת תפקוד נורמלי...

אוהלים, בכל המצבים ובמסירות נפש שאין לה אח ורע, 36 שנים לא שכב על מיטה! (ב"ר סח, יא) בימינו, כל זמן שהבחורה עוד לא מחזירה תשובה בשידוך - אין לו ראש לפתוח ספר, הספק 'גומר אותו'. אז איך יעקב 36 שנים עשה את זה? אומרים רבותינו (ב"ר נוה, ח) "אהבה מקלקלת את השורה". כשאדם אוהב מישהו, הוא יתן לו את כל כולו גם במחיר הבא על חשבונו. כך פעל יעקב אבינו מחמת האהבה לבורא, שהשכיחה ממנו את כל החששות והספקות.

הקניין ה"לא" הוא "אוהב את המקום", או במילים אחרות - "לימוד תורה לשמה". דהיינו, כל מה שעובר עלי לא מפריע לי לעבוד את הבורא, ואם אין לי חשק לקום לתפילה או ללמוד? סימן שמה שמעניין אותי זה אני, עצמי ואנכי, הרבה יותר ממי שמנשים אותי. וכבר ר' מאיר הודיע לנו (אבות ו, א) ש"כל העוסק בתורה לשמה, זוכה לדברים הרבה... נקרא רַע, אהוב, אוהב את המקום... ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק" וכו'.

וצריך להבין, שהקניין הזה אינו סגולי, אלא טבע במציאות, שמי שלומד למרות ש"כָּל מְשַׁבְּרֵיךְ וְגַלְיָךְ עָלֵי עֶבְרֵךְ" (תהילים מב, ח), (וביינו, כל החיים שלנו הם כאלה) - זוכה לקנות את התורה, שכן האהבה לבורא דוחפת ומניעה אותו, ממילא ימשיך ללמוד כי אבא נהנה מזה, ואני אוהב את אבא שלי! הדרך הפרקטית לעשות זאת היא, לדוגמא, הבחורה הורידה אותך בשידוך? תתחזק באמונה שה' יתברך הציל אותך ממנה, וכמה טוב הוא גמל איתך, זה יוביל לאהבת הבורא, מכאן תתאזר בשמחה ותתחיל ללמוד כאילו כלום לא קרה! אדם שיסגל לעצמו את הפתיח של ק"ש (בדברים ו, ה) "וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ", הוא יזכה לקנות את התורה הקדושה!

הרב עמירם טובי הי"ו
להזמנת הרצאות לזיכוי הרבים - חייגו 053-3156363
לשמיעת השיעורים בקול הלשון - חייגו 03-6171111, הקישו *7 ואז 956363

יצא לאור הספר שרבים חיכו לו

פניני בית לוי - חלק ב'

על המועדים ופרשיות השבוע

וורטים נדירים
מהלכים מאלפים
סיפורים מחזקים
ושיחות שלא אור מעולם

משיחותיו של

הרה"ג **אברהם עטייה שליט"א**
רב קהילת בית לוי בבית וגן

הספר ערוך בשפה השווה לכל נפש,
אברכים ובעלי בתים,
מגידי שיעורים ועוד

ניתן להשיג אצל המחבר: 0586666447 | 0507658052 | 029664455. אצל אורי: 0505340701
במייל ravattia@gmail.com | בבית הכנסת בית לוי רח' יוסף חכמי 48

אולם האירועים המיוחד
של בית הכנסת "בית לוי"

בסימון מזב

אנו מזמינים אתכם לביקור והתרשמות
ולערוך את האירוע שלכם באולם החדש והמשופץ:
ברית מילה // סיומי מסכת // אדניות // שבת חתן // כנסים והרצאות

ההכנסות קודש להחזקת הכולל • לתחזוקת המקוה • לנדקקים

בית לוי
אולם אירועים

רח' יוסף חכמי ליד מלון רימונים-שלום
שכונת מדורגי בית וגן ירושלים

לפרטים ותיאום מועד התרשמות:
054-4222931 // 054-3551383 // 02-6540906

מקווה חדש ונקי בסטנדרטים הגבוהים ביותר:

מהודר בכל ההידורים ובתכלית הכשרות
לפי כל השיטות והחומרות

בהמלצתם ובפיקוחם של גדולי ישראל

נבנה ברמה גבוהה וביופי מיוחד
עובר נקיון יסודי מידי יום ביומו
ע"י חברת נקיון

המים מוחלפים בכל יום

לפרטים נוספים: 02-9664455
רחוב יוסף חכמי 48 מורדות בית וגן ירושלים

לתרומה לעלון לדיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה להצלחה ולע"נ: 050-7658052
לקבלת העלון למייל ולכל נושאי העלון, יש לשלוח מייל לכתובת: ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM